

Ortografia de la O i la U

Com en el cas de la vocal neutra, la pronunciació de les vocals O i U oscil·la depenent de les àrees geogràfiques. Aquest fet pot provocar alguns dubtes a l'hora d'escriure algunes paraules.

1. DARRERA SÍL·LABA:

1.1. Paraules que acaben en -O: carro, gerro, morro, ganxo, suro, toro, porxo...

Alerta!

No acaben en -O: barat, bomber, cangur, far, indi, regal, retrat, semàfor, tub, cub, caramel...

1.2. Noms i adjectius que fan el plural en -OS:

feliç – felïços

despatx – despatxos

mes – mesos

1.3. La 1a pers del present d'indicatiu du -O final en algunes parlars (però no a Balears). Per tant, són vàlides aquestes dues opcions:

jo cant / canto

jo pens / penso

jo surt / surto

jo menj / mejo

2. INTERIOR DE PARAULA:

2.1. Cal cercar una paraula de la mateixa família en què la O / U sigui tònica:

f**o**rnar ve de f**o**rn

d**o**lçor ve de d**o**lç

p**u**ntejar ve de p**u**nt

2.2. En els verbs, hem de cercar la 1a pers del present d'indicatiu:

j**u**garé ve de jo j**u**go / j**u**g

p**o**seu ve de jo p**o**s / p**o**so

Alerta!

Els verbs COLLIR, COSIR, ESCOPIR, SORTIR i TOSSIR s'escriuen amb O a les formes àtones i amb U en les tòniques:

- Collint, cosint, escopint, sortint, tossint van amb O perquè és àtona.
- Jo colliré, cosiré, escopiré, sortiré, tossiré, van amb O perquè és àtona.
- Ells cullen, cusen, escupen, surten, tussen van amb U perquè és tònica.
- Tu cullis, cusis, escupis, surtis, tussis van amb U perquè és tònica.

3. DIVERGÈNCIES entre el català i el castellà:

	O		U	
Capítol	tonyina	avorriment	bufetada	liceu
títol	cartolina	complir	ateneu	cacau
Joan	botifarra	sofrir	correu	muntanya
sospir	embotit		trofeu	turment (turmentar)
torró	brúixola		europ <u>e</u> u	Pirineu
			bullir	